

Helena Pietrzak

Doktorat Aleksandry Brzemia-Bonarek

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 49/3-4, 295-296

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z ŻYCIA WYDZIAŁU PRAWA KANONICZNEGO UKSW

Prawo Kanoniczne
49 (2006) nr 3-4

DOKTORAT ALEKSANDRY BRZEMIA – BONAREK

Dnia 16 maja 2006 r. na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej pani mgr Aleksandry Brzemia – Bonarek, absolwentki wyżej wymienionego Wydziału. Doktorantka przedłożyła Radzie Wydziału rozprawę pt. „*Dopuszczalność dowodów zdobytych w sposób niegodziwy w kanonicznym procesie o nieważność małżeństwa*”. Praca doktorska została napisana na Wydziale Prawa Kanonicznego UKSW pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Remigiusza Sobańskiego. Recenzentami rozprawy byli: ks. prof. PAT dr hab. Tomasz Rozkrut oraz ks. prof. UKSW dr hab. Janusz Gręźlikowski.

Problematyka kanonicznego procesu o stwierdzenie nieważności małżeństwa, jest ciągle aktualna i ważna. Wierni mają prawo do dochodzenia i obrony przysługujących im w Kościele uprawnień, na właściwym forum kościelnym i według przepisów prawa. Wzrasta liczba spraw o orzeczenie nieważności małżeństwa oraz niewątpliwa świadomość wiernych do dochodzenia swoich praw przed sądami kościelnymi. Działalność jednak sądów jest ukierunkowana na sprawiedliwe rozstrzygnięcie spraw, niezależnie od ich charakteru i stopnia trudności. W tym kontekście niezwykle ważna staje się określona normami prawa kanonicznego metoda, jaką dysponuje sędzia w rozpoznawaniu sprawy oraz dostępne środki dowodowe. Tę metodę określają normy prawa procesowego, które wskazują na konieczność dokonania wymaganych prawem czynności, a także wprowadzają określone skutki prawne poszczególnych aktów.

Na całość rozprawy doktorskiej p. mgr Aleksandry Brzemia – Bonarek, liczącej 178 stron, składa się spis treści, wykaz skrótów, aneks, bibliografia, wstęp, trzy rozdziały merytoryczne oraz zakończenie.

We wstępie Autorka rozprawy wskazuje na kilka podstawowych założeń swoich badań, a mianowicie kontrowersyjne zderzenie prawdy materialnej, będącej podstawowym celem procesu małżeńskiego z zasadą etyczną wykorzystania w procesie niegodziwie zdobytych dowodów. Poddaje analizie cel procesu małżeńskiego, który poprzez dobro jednostek zmierza do dobra wspólnoty kościelnej, w kontekście sposobów zdobycia dowodów. Wskazuje również na wątpliwości, jakie nasuwa dyspozycja art. 157 instrukcji *Dignitas connubii* w związku z wykładnią normy kan. 1527 § 1. Prezentując swoją pracę krótko omówiła bazę źródłową i literaturę wy-

korzystaną w pracy, podkreślając wykorzystanie niepublikowanych orzeczeń Roty Rzymskiej oraz 44 przesłanych orzeczeń sądów kościelnych z całego świata.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym: „Proces o nieważność małżeństwa”/s. 9-37/ Doktorantka wprowadza czytelnika w podstawowe pojęcia funkcjonujące w materii tematu tj. nieważność małżeństwa, proces małżeński, prawda i pewność moralna sędziego, dowody oraz sędziowska ocena środków dowodowych w procesie.

Rozdział drugi, noszący tytuł: „Dowody godziwe i niegodziwe w literaturze kanonistycznej i w orzecznictwie kościelnym” /s. 38-79/ poświęciła ujęciu tego zagadnienia z perspektywy historyczno-prawnej oraz obowiązujących uregulowań kodeksowych i współczesnej myśli kanonicznej.

Z kolei w ostatnim rozdziale, trzecim pt. „Teleologia prawdy materialnej w procesie” /s. 80-136/ analizuje dyskusję pojawiającą się w literaturze i odpowiedziach kanonistów, przeciwko użyciu dowodów niegodziwych. Następnie poddaje wykładni regulacje kodeksowe w dziedzinie ochrony prywatności w Kościele oraz zagadnień bezpośrednio wiążących się z problemem wykorzystania spornych dowodów, tj.: wyświetlenie prawdy, zasady dobra dusz czy stosowania słuszności kanonicznej. Poddała krytycznej analizie wydaną w 2005 r. instrukcję *Dignitas connubii*.

Całość pracy zamykają tzw. wnioski /s. 137-144/, które są zarówno zbiorem opinii z poszczególnych rozdziałów jak i odpowiedzią na postawione we wstępie założenia.

Obaj recenzenci wskazali pozytywne jak i negatywne walory dysertacji pani mgr Aleksandry Brzemia – Bonarek i w końcowych wnioskach ocenili ją jako odpowiadającą wymogom stawianym przez prawo rozprawie doktorskiej, tak pod względem merytorycznym jak i formalnym. Podkreślili też, że Autorka dobrze zrealizowała swe zamierzenia badawcze.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW, biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, walor naukowy przedłożonej pracy właściwy dla rozpraw doktorskich, opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony, nadała p. Aleksandrze Brzemia – Bonarek stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Helena Pietrzak

DOKTORAT KS. DARIUSZA CZUPRYŃSKIEGO

Dnia 13 czerwca 2006 r. na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej ks. mgra Dariusza Czupryńskiego, absolwenta wymienionego wyżej Wydziału, kapłana Księży Orionistów.